

Raad voor Verkeer en Waterstaat

De Staatsecretaris Verkeer en Waterstaat
en
De Voorzitter Vaste Commissie van Verkeer en
Waterstaat in de tweede kamer

Onderwerp OV-chipkaart
Ons kenmerk RVW 2009-11

Datum 22 januari 2009
Contactpersoon H.J.M. Verkooijen
Doorkiesnummer 070 351 9627

Geachte mevrouw Huizinga,
Geachte heer Jager,

Aanleiding voor deze brief en standpunt van de Raad

Gelet op de voortdurende en vaak negatieve berichten over de invoering van de OV-chipkaart wil de Raad voor Verkeer en Waterstaat zijn standpunt over invoering van de chipkaart kenbaar maken.

Standpunt:

De Raad voor Verkeer en Waterstaat vindt een snelle en zorgvuldige invoering van de OV-chipkaart gewenst. De Raad vindt namelijk invoering van de OV-chipkaart essentieel om het openbaar vervoer op een hoger plan te brengen.

De OV-chipkaart regelmatig te negatief in het nieuws

Regelmatig is de OV-chipkaart in het nieuws. Helaas vaak niet in positieve zin. De gebruikte chips zouden niet veilig genoeg zijn en de kaart zou fraudegevoelig zijn. Consumentenorganisaties trokken zich terug uit het overleg omdat ze geen vertrouwen meer hadden in de OV-chipkaart.

De Raad neemt de bezwaren tegen en de twijfels over de OV-chipkaart serieus. Een zo complexe operatie als de invoering van de OV-chipkaart kan alleen succesvol zijn als de invoering heel zorgvuldig plaatsvindt en op een breed draagvlak van de klant kan rekenen. Tegelijkertijd vindt de Raad dat bezwaren en twijfels sterk worden uitvergroet. De publiciteit over de OV-chipkaart is daardoor onnodig negatief.

De OV-chipkaart essentieel om het openbaar vervoer aantrekkelijker te maken

De Raad acht de voordelen van de OV-chipkaart evident en van groot belang om het openbaar vervoer voor grote groepen reizigers aantrekkelijk te maken. De Raad betreurt daarom de negatieve beeldvorming over de OV-chipkaart.

De OV-chipkaart zal reizen met het openbaar vervoer gemakkelijker maken. De reiziger kan met een en dezelfde kaart van alle openbaar vervoer gebruik maken. Zo hoeven regelmatige gebruikers van het openbaar vervoer met een persoonlijk OV-chipkaart met automatisch opladen nooit meer naar het loket of de kaartjesautomaat of naar een oplaadautomaat. Ook voor minder regelmatige reizigers wordt het gebruik van het openbaar vervoer heel

eenvoudig. Zij hoeven zich niet steeds af te vragen hoeveel strippen een reis is. Natuurlijk zal het even wennen zijn. Het is dan ook heel belangrijk dat overheid en openbaarvervoerbedrijven de reizigers goed uitleggen hoe de kaart te gebruiken. De Raad is er van overtuigd dat na een korte gewenningsperiode de overgrote meerderheid van de reizigers niet anders meer zal willen.

Reizen wordt niet alleen gemakkelijker, de prijs wordt ook eerlijker berekend. Met de OV-chipkaart betaalt de reiziger niet langer voor het aantal zones maar een tarief per kilometer. Dus geen gedoe meer omdat de bestemming net na de zonegrens ligt. Je betaalt net als bij elektriciteit en gas voor het echte gebruik.

Een derde voordeel is dat de veiligheid op stations en in voertuigen groter zal worden. Zwartrijden en de daarmee samenhangende agressie zal met de invoering van de OV-chipkaart aanzienlijk afnemen. Hier staat wel een nadeel voor de reiziger tegenover. Men kan niet meer zomaar het perron op en de trein in, maar moet door een poortje dat pas opengaat als je de chipkaart voor de sensor houdt. Dat kan vervelend zijn vooral als je nog net de trein wilt halen. Het is dan ook heel belangrijk dat reizigers de poortjes snel kunnen passeren. Afgaande op de jarenlange ervaringen met poortjes bij bijvoorbeeld de metro in Parijs zullen de poortjes volgens de Raad een te nemen hindernis blijken te zijn.

Een voor de reiziger niet direct te merken voordeel is ten slotte dat de kaartopbrengsten eerlijker over de openbaarvervoerbedrijven verdeeld worden. Met de stippenkaart zijn tijdrovende en dure onderzoeken nodig om de kaartopbrengsten eerlijk over de verschillende vervoerders te verdelen. Dat zal met de OV-chipkaart verleden tijd zijn. De Raad zal in een binnenkort uit te brengen advies over de verbetering van het openbaar vervoer ervoor pleiten de (subsidie)inkomsten van de openbaarvervoerbedrijven volledig afhankelijk te maken van het aantal vervoerde reizigers en de afgelegde afstand. De OV-chipkaart is een onmisbaar middel om dat op een eenvoudige en eerlijke manier mogelijk te maken.

Hoe nu verder?

De Raad voor Verkeer en Waterstaat realiseert zich dat de Staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat en ook het Parlement maar beperkte invloed hebben op de invoering van de OV-chipkaart. De OV-chipkaart is immers een initiatief van de vervoerbedrijven. Dat betekent niet dat het rijk werkeloos toeziet. De Staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat is voorzitter van de zogenoemde Regiegroep OV-chipkaart. Bovendien beslist de Staatssecretaris over het afschaffen van de strippenkaart.

De Staatssecretaris heeft begin december de Actualisatie Aanvalsplan OV-chipkaart naar de Kamer gezonden. Op 28 januari 2009 zal de Kamer een Algemeen Overleg houden over de OV-chipkaart met de Staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat.

De Raad vindt dat de Staatssecretaris in het geactualiseerde aanvalsplan een evenwichtige aanpak kiest om de OV-chipkaart snel en zorgvuldig ingevoerd te krijgen. De Raad ondersteunt die aanpak en hoopt dat de aanpak in de Kamer op brede steun kan rekenen.

Zoals de Staatssecretaris in het Aanvalsplan aangeeft blijft een goede dialoog met de consumentenorganisaties essentieel. De Raad hoopt dat de consumentenorganisaties zich in deze dialoog positief-kritisch zullen opstellen.

De Raad denkt dat de voordelen van de OV-chipkaart pas volledig tot uiting zullen komen als de OV-chipkaart het enige vervoerbewijs en betaalmiddel is geworden. De Raad hoopt dan ook dat de periode waarin andere vervoerbewijzen (strippenkaart en traditionele vervoerbewijzen bij NS) zo kort mogelijk gehouden zal worden.

Invoering van de OV-chipkaart heeft, zoals zo vaak bij invoering van complexe systemen het geval is, veel tijd gevegd en kopzorgen opgeleverd. De Raad is er van overtuigd dat er nu een goed doordacht product ligt en dat er sprake is van een zorgvuldig invoeringstraject. De Raad verwacht dat de invoering van de OV-chipkaart een belangrijke stap naar een beter openbaar vervoer zal zijn.

Met vriendelijke groet,

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, stylized 'G' followed by a vertical line and a horizontal stroke at the bottom.

Mr. G.J. Jansen
Voorzitter